

רשומות

הצעות חוק

18 בדצמבר 2000

2955

ס"א בכסלו התשס"א

עמוד

358

הצעת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 18), התשס"א-2000

מתפרטמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 18), התשס"א-2000*

1. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 2א יבוא:

2ב. (א) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בשמו או בדמותו של איש כוחות הביטחון שנפצע או שנהרג עקב היותו איש כוחות הביטחון, או בשמו או בדמותו של נפגע פגיעת איבה, בלא הסכמתו בכתב, ואם אינו בחיים - בלא הסכמת בן משפחתו בכתב ובלכד שבן משפחה אחר לא התנגד לכך בכתב.

"הגבלות על תעמולת בחירות שבה התייחסות לכוחות הביטחון או לנפגעי פעולות איבה"

(ב) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בצבא הגנה לישראל באופן העשוי ליצור רושם כי צבא ההגנה לישראל מזוהה עם מפלגה או עם רשימת מועמדים.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע באיסורים ובהגבלות הקבועים בכל דין לגבי השתתפות כוחות הביטחון בתעמולה מפלגתית או לגבי פגיעה בפרטיות.

(ד) בסעיף זה -

"איש כוחות הביטחון" - מי שמשרת או ששירת בצבא הגנה לישראל, במשטרת ישראל, בשירות בתי הסוהר או בארגון ביטחון אחר של המדינה;

"בן משפחה" - בן זוג, הורה, וכן ילד, אח או אחות שמלאו להם 18 שנים;

"נפגע", "פגיעת איבה" - כהגדרתם בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970².

2ג. לא ישותף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15; לענין זה, "שיתוף", בתעמולת בחירות - למעט שימוש, בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שגרתית שלא נעשתה לשם תעמולת בחירות.

הגבלה על שיתוף ילדים בתעמולת בחירות

2. סעיף 6 לחוק העיקרי - בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 מוצע לבטל את סעיף 6 לחוק שענינו הגבלת שימוש באורות, שאינו מתאים עוד כיום.

זה נוסחו של סעיף 6:

"הגבלת השימוש כאורות"

6. לא תהא תעמולת בחירות באמצעות אורות או באמצעות שלטים או מודעות מוארים, פרט להארת האות והכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים ושמו של המועמד לראשות הרשות המקומית"

סעיף 1 מוצע לתקן את חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן - החוק) ולהוסיף הגבלה על שימוש בצבא הגנה לישראל בתעמולת בחירות ועל ציון שם ודמות של איש כוחות הביטחון שנפצע או שנהרג או של נפגע פגיעת איבה, בלי הסכמתו או הסכמת בני משפחתו אם אינו בין החיים.

כן מוצע להגביל מפורשות השתתפות ילדים בתעמולת בחירות.

* הצעת חוק מס' 1286/פ, הועברה לוועדה ביום כ" באדר ב' התש"ס (27 במרס 2000).

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשי"ט, עמ' 157.

² ס"ח התש"ל, עמ' 126.

תיקון סעיף 9

בסעיף 9 לחוק העיקרי -

(1) כותרת השוליים תהיה "איסורים שונים".

(2) סעיף קטן (א) - בטל.

תיקון סעיף 10

בסעיף 10 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) בפסקה (3), בסופה יבוא "ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או רשימת המועמדים";

(ב) בפסקה (4), הסיפה החל במילים "או על משרדיה או מועדוניה" - תימחק;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) (1) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966,³ ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות.

(2) רשות מקומית רשאית לקבוע בחוק עזר תנאים והגבלות להצגת מודעה כאמור בפסקה (1) לשם הבטחת בטיחות הציבור ואיכות הסביבה, שענינם גודל המודעה, החומר שממנו היא עשויה או אופן הצגתה";

(3) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא:

(5) המודעה תישא את שמו ומענו של האדם האחראי להזמנתה, ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד כאמור בסעיף קטן (א3) או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים."

תיקון סעיף 17

בסעיף 17 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), ברישאה, אחרי "לפי חוק זה" יבוא: "לפי סעיף 122(6) לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969", לפי סעיף 88(6) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965";

דברי הסבר

סעיף 4 מוצע לאפשר תעמולת בחירות על גבי דירות מגורים ומשרדיה ומועדוניה של מפלגה, כפוף לחוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966, דבר שהיה אסור עד כה.

כמו כן מוצע לקבוע כי מודעה תישא את שם האחראי להזמנתה ואם פעל מטעם סיעה, רשימת מועמדים או גוף אחר - תישא המודעה את שם הסיעה, הרשימה, או הגוף, או האות, או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים.

סעיף 3 מוצע לבטל את סעיף 9(א) לחוק האוסר על שימוש ברכב בתעמולת בחירות. לענין זה חולו האיסורים הקיימים בפקודת התעבורה ובתקנות התעבורה.

זהו נוסחו של סעיף 9(א):

איסור שימוש בכלי רכב ואיסור הדבקות וכו'

3. (א) לא תהיה תעמולת בחירות באמצעות השימוש בכלי רכב; איסור זה לא יחול ביום הבחירות לגבי כלי רכב העומד באותו יום לרשות רשימת מועמדים."

ס"ח התשכ"ט, עמ' 6.

ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

(2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

- (1) (ג) הוראות סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט⁶, יחולו על צו מניעה, ולענין זה יראו צו כאמור כצו של בית משפט, וליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יהיו הסמכויות הנתונות לבית משפט לפי אותו סעיף.
- (2) בלי לגרוע מהוראות פסקה (1) ניתן צו מניעה נגד סיעה, רשימת מועמדים או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית והצו הופר, בין בידיהם ובין בידי אדם אחר הפועל בעבורם, ניתן להטיל את הקנס לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט על הסיעה, רשימת המועמדים או המועמד, ובלבד שניתנה הזדמנות לבא כוח הסיעה, לבא כוח רשימת המועמדים או למועמד להשמיע את דברם, ואם הופר הצו בידי אדם אחר הפועל בעבורם - ניתנה הזדמנות כאמור גם לאותו אדם.
- (3) בלי לגרוע מדרכי גביה אחרות, יקוּזו קנס שהוטל לפי פסקה (2) מכספי מימון המפלגות או מהמקדמות שלהם זכאי מי שעליו הוטל הקנס לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973⁷, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993⁸, לפי הענין, ובלבד שלא יעלה סכום הקיזוז על 25 אחוזים מכספי המימון או מהמקדמות, לפי הענין.
- (4) לענין הוראות סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹, דין צו מניעה כדין צו של בית משפט.

הוספת סעיף 220.6. אחרי סעיף 220 לחוק העיקרי יבוא:

"שמירת דינים 220. הגוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן."

דברי הסבר

- סעיף 5** סעיף 17 לחוק, שענינו "צו מניעה" מסמיק בסעיף קטן (א) את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לתת צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי החוק או המשכתו.
- מוצע לתקן את סעיף קטן (א) ולאפשר הוצאת צו מניעה גם כדי למנוע עבירות של שידול אדם להצביע בדרך של השכעה, קללה, חלוקת קמעות וכו', המעוגנות בחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ובחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965.
- בן מוצע להחליף את הוראות סעיף 17(ג) ולהבהיר ולקבוע כי ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות לבחון צווי מניעה ונתונה לו הסמכות לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט.
- בנוסף מוצע להבהיר כי סמכות הטלת הקנס שבסעיף 6 האמור תינתן ליושב ראש גם לגבי סיעה,
- רשימת מועמדים או מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית, שניתן נגדם צו מניעה, אם הצו הופר בידיהם או בידי אדם הפועל בעבורם.
- עוד מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לקזז את סכום הקנס מכספי המימון או מהמקדמות שלהם זכאי מי שעליו הוטל הקנס (הסיעה או רשימת המועמדים).
- הוראות הסעיף המוצע ייתנו בירי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כלי אכיפה אפקטיביים.
- זהו נוסחו של סעיף 17(ג) שמוצע להחליפו:
- (ג) לענין דיני בזיון בית משפט והוראות סעיף 143 לפקודת החוק הפלילי, 1936, דין צו מניעה כדין צו של בית משפט.
- סעיף 6** מוצע לקבוע במפורש כי הוראות חוק התעמולה מוסיפות על הוראות כל דין ואינן גורעות מהן.

חברי הכנסת: יהודית נאות, ויקטור בריילובסקי, תמר גוזנצקי, אולן גילאון, יעל דיון, אבשלום וילן, סופה לנדבר, יוסף לפיד, רוני מילוא, מיכאל נודלמן, אברהם פורז, יוסף יצחק פריצקי, דליה רבין-פילוסוף

⁶ חוקי א"י, כרך א', (ע) 332, (א) 356.
⁷ ס"ח התשל"ג, עמ' 52.
⁸ ס"ח התשנ"ג, עמ' 146.
⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.